

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА УСТАНОВА «НАУКОВИЙ ЦЕНТР АЕРОКОСМІЧНИХ
ДОСЛІДЖЕНЬ ЗЕМЛІ ІНСТИТУТУ ГЕОЛОГІЧНИХ НАУК
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ДУ «Науковий центр аерокосмічних
досліджень Землі ІГН НАН України»
член-кореспондент НАН України

 М.О. Попов

«23» червня 2020 р.

Затверджено вченою радою

ДУ «Науковий центр аерокосмічних досліджень
Землі ІГН НАН України»

протокол № 4 від «23» червня 2020 року

введено в дію наказом директора Центру від
23.06.2020 № 95

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПОРЯДОК РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА НА АКАДЕМІЧНУ МОБІЛЬНІСТЬ
у ДУ «Науковий центр аерокосмічних досліджень Землі ІГН НАН України»**

КИЇВ 2020

Загальні положення

1. Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу ДУ «Науковий центр аерокосмічних досліджень Землі Інституту геологічних наук Національної академії наук України» (далі – Центр) розроблене відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579, інших нормативно-правових документів з питань вищої освіти, а також Статуту Центру.

2. Положення встановлює порядок організації програм академічної мобільності для учасників освітнього процесу Центру на території України чи поза її межами та учасників освітнього процесу вітчизняних іноземних вищих навчальних закладів/ наукових установ (далі — вітчизняні/ іноземні учасники) у Центрі.

3. Учасники освітнього процесу Центру, а саме здобувачі освітньо-наукового ступеня доктора філософії, здобувачі наукового ступеню доктора наук, науково-педагогічні, наукові та педагогічні працівники й інші учасники освітнього процесу та вітчизняні/іноземні учасники і навчальні заклади (наукові установи), що беруть участь у програмах академічної мобільності, є учасниками академічної мобільності (далі - Учасники).

4. Право на академічну мобільність може бути реалізоване на підставі міжнародних договорів про співробітництво в галузі освіти та науки, міжнародних програм та проєктів, договорів про співробітництво між Центром та вітчизняними/іноземними вищими навчальними закладами (науковими установами) та їх основними структурними підрозділами (далі — вищі навчальні заклади/ наукові установи - партнери), а також може бути реалізоване Учасником з власної ініціативи, підтриманої адміністрацією Центром, в якому він постійно навчається або працює, на основі індивідуальних запрошень та інших механізмів.

5. Установа-партнер – це український чи іноземний вищий навчальний заклад (ЗВО) / наукова установа, з яким/якою Центр уклав відповідний договір про співробітництво.

6. Загальноорганізаційний супровід міжнародної академічної мобільності щодо укладання відповідних угод та здійснення/ підтримку зв'язків із вищими навчальними закладами/ науковими установами - партнерами, інформування відділів щодо наявних програм, ознайомлення з інформаційними пакетами здійснює учений секретар Центру.

7. Організаційний супровід програм академічної мобільності в Центрі – надання методичної допомоги щодо оформлення документів для навчання за програмами академічної мобільності, перезарахування результатів навчання, контроль за виконанням програм тощо забезпечує особа, відповідальна за роботу аспірантури в Центрі.

8. За місцем реалізації права на академічну мобільність вона поділяється на:

внутрішню академічну мобільність – академічна мобільність, право на яку реалізується Учасниками Центру у вищих навчальних закладах/ наукових установах - партнерах в межах України;

міжнародну академічну мобільність – академічна мобільність, право на яку реалізується Учасниками Центру у вищих навчальних закладах/ наукових установах - партнерах поза межами України, а також іноземними учасниками в Центрі.

Основними видами академічної мобільності є:

ступенева мобільність – навчання у вищому навчальному закладі, відмінному від постійного місця навчання Учасника, з метою здобуття ступеня вищої освіти, що підтверджується документом (документами) про вищу освіту або про здобуття ступеня вищої освіти від двох або більше вищих навчальних закладів одночасно;

кредитна мобільність – навчання у вищому навчальному закладі, відмінному від постійного місця навчання Учасника, з метою здобуття кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи та/ або відповідних компетентностей, результатів навчання (без здобуття кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи), що будуть визнані в Університеті. Термін навчання за програмами кредитної мобільності у своїй сукупності не повинен перевищувати один академічний рік за весь період навчання Учасника в аспірантурі Центру. При цьому загальний період навчання для таких Учасників за програмами кредитної мобільності залишається незмінним.

9. Навчання вітчизняних та іноземних учасників за узгодженими між Центром та партнерами освітніми програмами, що включають програми академічної мобільності, може передбачати отримання випускниками документа про вищу освіту Центра та партнера, а також спільних або подвійних документів про вищу освіту Центра та партнерів.

10. Академічна мобільність аспірантів Центру спрямована на підвищення якості вищої освіти, ефективності наукових досліджень та гармонізації стандартів вищої освіти, забезпечення конкурентоспроможності випускників аспірантури Центру на українському та міжнародному ринках освітніх послуг і праці, залучення зарубіжного інтелектуального потенціалу до роботи в Центрі, набуття аспірантами досвіду впровадження інших моделей створення та поширення знань й поглиблення інтеграційних процесів з питань навчання і наукових досліджень.

11. Формами академічної мобільності для Учасників, що здобувають освітньо-науковий ступінь доктора філософії в Центрі, є:

- навчання за програмами академічної мобільності;
- мовне стажування;
- наукове стажування.

12. Формами академічної мобільності для осіб, що здобувають наукову ступінь доктора наук, науково-педагогічних та наукових працівників та інших Учасників, є:

- участь у спільних проектах;
- викладання;
- наукове дослідження;
- наукове стажування;
- підвищення кваліфікації.

Організаційне забезпечення академічної мобільності

13. Учасники академічної мобільності, які є здобувачами вищої освіти в межах програм внутрішньої мобільності, зараховуються до вищих навчальних закладів/ наукових установ - партнерів в Україні як такі, що тимчасово допущені до освітнього процесу і мають права та обов'язки здобувачів вищої освіти вітчизняного вищого навчального закладу/ наукової установи.

14. У випадку, якщо Учасник академічної мобільності Центру бере участь у міжнародній програмі академічної мобільності, конкурсний відбір здійснюється організацією, яка надає Учаснику грант на умовах і за критеріями, визначеними в установчих документах конкурсу.

15. Відбір Учасників академічної мобільності Центру для участі в програмах академічної мобільності здійснюється на конкурсній основі, за пижченаведеними критеріями, але не обмежуючись ними: з урахуванням рейтингу їх успішності (відсутність академічних заборгованостей впродовж останнього навчального року, середній бал успішності - не нижче 80), участі у науковій роботі (наявність наукових публікацій (тези конференцій, наукові статті тощо), рекомендаційних листів, наданого мотиваційного листа та рівня володіння іноземною мовою (не нижче рівня B2).

16. Перелік необхідних документів для участі в програмі академічної мобільності для учасників академічної мобільності Центру:

- подання або заява на ім'я директора;
- копія запрошення та його переклад;
- Договір про навчання (Learning Agreement on Academic Mobility Programme) між Центром, Учасником та вищим навчальним закладом/ науковою установою - партнером (для студентів, аспірантів) (оформляється за потреби);
- Індивідуальний навчальний план академічної мобільності (для аспірантів), підписаний Учасником, координатором академічної мобільності та затверджений директором Центру (оформляється за потреби).

17. За здобувачами вищої освіти на період навчання в іншому вищому навчальному закладі/ науковій установі - партнері на території України чи поза її межами зберігаються місце навчання та виплата стипендії згідно із законодавством протягом навчання чи стажування в іншому вищому навчальному закладі/ науковій установі - партнері на території України чи поза її межами, якщо стипендія не передбачена умовами академічної мобільності.

18. Фінансові умови участі у програмі академічної мобільності:

- виплата стипендії зберігається у повному обсязі, якщо учасник академічної мобільності (аспірант, докторант) не отримує фінансування за програмою мобільності;
- виплата стипендії зберігається у повному обсязі, якщо учасник академічної мобільності (аспірант, докторант) отримує часткове фінансування (напр., вартість проживання програма покриває або надається гуртожиток), а кошти на дорожні витрати і харчування не передбачені програмою);
- науковий, науково-педагогічний працівник Центру не отримує кошти на відрядження, якщо він має повне фінансування участі у програмі академічної мобільності;

- оплата праці наукового, науково-педагогічного працівника відповідно до законодавства за основним місцем роботи зберігається на строк до шести місяців, якщо вона не передбачена програмою академічної мобільності.

19. Особи, що уклали договори про навчання чи практику/стажування за програмою академічної мобільності, не відраховуються із складу здобувачів вищої освіти на період реалізації права на академічну мобільність та обліковуються в Єдиній державній електронній базі з питань освіти.

20. Здобувач вищої освіти, крім вивчення у вищому навчальному закладі-партнері обов'язкових навчальних дисциплін, має право самостійного вибору додаткових навчальних дисциплін за погодженням з вищим навчальним закладом, що направив його на навчання.

21. Іноземні учасники, що реалізують право на академічну мобільність в рамках договорів про співробітництво між Центром та іноземними вищими навчальними закладами/ науковими установами - партнерами, можуть бути зараховані на навчання до аспірантури Центру:

- за рахунок коштів міжнародних програм та організацій;
- за рахунок власних надходжень Центру;
- за рахунок коштів фізичних або юридичних осіб;
- на умовах безоплатного навчання у разі взаємного обміну здобувачами вищої освіти, в тому числі за спільними освітніми програмами, які передбачають отримання спільного або подвійного документа (документів) про вищу освіту на умовах безоплатного навчання у разі міжнародного обміну здобувачами вищої освіти, якщо кількість таких іноземних здобувачів вищої освіти не перевищує кількість вітчизняних здобувачів вищої освіти, які навчаються в іноземному вищому навчальному закладі-партнері в межах програм академічної мобільності відповідно до укладених між вищими навчальними закладами/науковими установами договорів про міжнародну академічну мобільність.

22. Перелік необхідних документів для іноземних учасників академічної мобільності:

- подання від координатора академічної мобільності на ім'я директора;
- копія запрошення;
- Договір про академічну мобільність між Центром та Учасником.

Визнання результатів програми академічної мобільності в Центрі

23. Визнання результатів навчання в рамках академічного співробітництва з вищими навчальними закладами-партнерами здійснюється з використанням європейської системи трансферу та накопичення кредитів ECTS або з використанням системи оцінювання навчальних досягнень студентів, прийнятої у країні вищого навчального закладу-партнера, якщо в ній не застосовується ECTS.

24. У разі навчання аспіранта Центру у вищому навчальному закладі-партнері, з метою отримання за результатами державної атестації документів про вищу освіту, що видаються Центром, та зарубіжного вищого навчального

закладу-партнера, може здійснюватися складання академічної різниці у порядку, встановленому відповідно до чинного законодавства обох сторін.

25. Результати підсумкової атестації аспірантів за період навчання у вищому навчальному закладі-партнері представляються за шкалою, прийнятою у вищому навчальному закладі-партнері і переводяться у шкалу, прийняту в Центрі.

26. Атестація учасників академічної мобільності Центру, які навчаються за програмою академічної мобільності, здійснюється вченою радою Центру.

Права та обов'язки учасників академічної мобільності вищих навчальних закладів-партнерів, які беруть участь у програмах академічної мобільності

27. Учасники мають право на:

- продовження навчання або вивчення окремих навчальних дисциплін, проведення наукових досліджень у вищих навчальних закладах-партнерах тощо;
- безпечні та нешкідливі умови навчання;
- користування навчальною, науковою, виробничою, спортивною базою вищого навчального закладу, що приймає;
- участь у наукових конференціях, симпозіумах, виставках, конкурсах, представлення своїх наукових робіт для публікацій;
- зарахування результатів навчання (кредитів) у вищому навчальному закладі-партнері, або результатів досліджень в установленому порядку;
- отримання документа про результати навчання або про відповідний освітньо-кваліфікаційний рівень встановленого у вищому навчальному закладі-партнері зразка, якщо це передбачене програмою навчання аспіранта.

28. Учасники зобов'язані:

- своєчасно надати необхідні документи для участі в програмі академічної мобільності;
- не пізніше визначеної дати прибути до місця виконання програми академічної мобільності;
- дотримуватися під час виконання програми академічної мобільності законодавства країни перебування та правил внутрішнього розпорядку, Статуту, інших нормативно-правових документів вищого навчального закладу-партнера;
- успішно виконати програму академічної мобільності за затвердженим індивідуальним навчальним планом та Договором про навчання чи про практику/стажування;
- вчасно повернутися до Центру після завершення програми академічної мобільності у вищому навчальному закладі-партнері.

Порядок звітування та оформлення документів за результатами програми академічної мобільності

29. По завершенню програми Учасник представляє ученому секретарю та у відділ кадрів:

- звіт у письмовій формі, завізований куратором програми академічної мобільності вищого навчального закладу/ наукової установи – партнера;

- копію документу, що засвідчує результати проходження програми академічної мобільності (Сертифікат, Диплом, Академічну довідку, випуску навчальних досягнень – Transcript of Records);

копію закордонного паспорту із ідентифікаційною сторінкою та сторінками з відмітками про перетин кордону України (необхідно звернути увагу, що відмітки в закордонному паспорті про перетин кордону України ставлять за вимогою у зв'язку зі спрощенням візового режиму).

30. Якщо здобувач вищої освіти під час перебування у вищому навчальному закладі/ науковій установі - партнері, на базі якого реалізується право на академічну мобільність, не виконав програму навчання, то після повернення до Центру йому може бути запропоновано індивідуальний графік складання академічної заборгованості або повторний курс навчання за рахунок коштів фізичних чи юридичних осіб.

Організаційне забезпечення академічної мобільності для осіб, що здобувають наукову ступінь доктора наук, науково-педагогічних, наукових працівників та інших Учасників

31. Науково-педагогічні, наукові, працівники Центру можуть реалізувати право на академічну мобільність для провадження професійної діяльності відповідно до укладеного Договору про участь у програмі академічної мобільності за погодженням з завдувачем відділу. При цьому за зазначеними працівниками зберігається основне місце роботи в Центрі до одного року.

32. Іноземні наукові, педагогічні працівники вищих навчальних закладів/ наукових установ, які залучені до провадження освітньої та наукової діяльності, під час перебування в Центрі мають усі права та обов'язки його працівників (фінансові умови провадження професійної діяльності іноземних учасників в Центрі фіксуються додатково в рамках відповідних угод, договорів тощо).

33. Умови приїзду провідних іноземних науковців та діячів освіти на запрошення Центрі та їх перебування в Україні можуть визначатися додатковими договорами, укладеними між Центром та запрошеною особою за погодженням з Президією Національної академії наук України.

Укладач
Заступник директора з наукової роботи

О.В. Седлерова